

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.: 201002618
Vår ref.: 201003025-2
Arkivkode: 008
Dato: 03.09.2010

Høring - forslag til endringer i lov om
studentsamskipnader

Vi viser til nevnte høringssak, datert 20.07.2010.

Innledningsvis vil vi peke på at vi finner det noe uheldig at Brønnøysundregistrene ikke var satt på opprinnelig liste over høringsinstanser. Studentsamskipnader er registreringspliktige i Foretaksregisteret, jf. lov om studentsamskipnader § 2 annet ledd. Foretaksregisteret blir dessuten direkte berørt av utkastet, gjennom forslaget om å gi aksjeloven § 13-14 tilsvarende anvendelse ved sammenslåing av studentsamskipnader.

Brønnøysundregistrene har følgende merknader til høringen:

Brønnøysundregistrene gir sin tilslutning til hensikten bak forslaget, som slik vi oppfatter det er å gi regler som sikrer at sammenslåing av studentsamskipnader og sammenslåing av studentsamskipnader og såkalte studentboligstiftelser, kan foretas med full kontinuitet. Vi har imidlertid enkelte kommentarer til utkastets forslag til sammenslutningsrettslig regulering.

For det første er deler av begrepsbruken i forslaget egnet til å skape visse uklarheter:

Utkast til § 2 nytt fjerde ledd første punktum har følgende ordlyd:

"Vedtak om sammenslåing eller innlemming av en studentsamskipnad i en annen studentsamskipnad medfører at en eller flere studentsamskipnader overdrar sine eiendeler, rettigheter og forpliktelser som helhet til en annen studentsamskipnad". Her benyttes altså uttrykket "sammenslåing eller innlemming" for å beskrive de aktuelle transaksjonene. Utkast til § 2 nytt fjerde ledd fjerde punktum lyder: *"Tilsvarende skal gjelde når en studentboligstiftelse innlemmes i en studentsamskipnad."* Her benyttes kun begrepet "innlemmes" for å beskrive transaksjonen som faller inn under lovens kontinuitetsregler.

I det regelverk som ellers er anvendt i selskapsretten - typisk for aksjeselskap - kan sammenslåing av selskap ofte omfatte både det tilfelle at selskapene går sammen ved opprettelse av et nytt selskap (sammenslåing ved nystiftelse) og det tilfelle at et eksisterende selskap tar opp i seg et annet (sammenslåing ved opptak). For Brønnøysundregistrene fremstår det som uklart hvorvidt en i det fremlagte endringsforslaget har tatt hensyn til disse mulige variantene. Er f. eks. forskjellen i begrepsbruk - "sammenslåing eller innlemming" der begge involverte parter er studentsamskipnader og "innlemming" der en av de involverte partene er en stiftelse - tilsiktet? En mulig forståelse av forslaget kan i så tilfelle være at *sammenslåing* omfatter tilfelle der transaksjonen skjer ved stiftelse av ny enhet, mens *innlemming* omfatter tilfelle der transaksjonen skjer ved at den ene enheten tar opp i seg den andre.

Etter vår oppfatning bør det både vurderes og omtales hvorvidt begge de omtalte varianter av sammenslåing skal omfattes av regelverket. Det bør også uttrykkelig tas opp dersom den påpekte forskjellen i begrepsbruk er tilsiktet. Det kan dessuten vurderes hvorvidt det i loven skal gis bestemmelser som klarere definerer de forskjellige begrepene og dermed tydelig regulerer de tillatte former for sammenslåing. Som eksempel på slike bestemmelser kan nevnes samvirkeloven § 102 og stiftelsesloven § 53 første ledd. En noe mer kompleks tilnærming, der flere bestemmelser må sammenholdes, er valgt i aksjeloven (se særlig §§ 13-1, 13-2, 13-4 og 13-7), og boligbyggelagsloven (se særlig §§ 9-1 og 9-4).

For det annet har vi merknader til utkastets forslag til regler om selve gjennomføringen av transaksjonen, ikke minst med hensyn til registrering og kunngjøring.

I utkastet til § 2 nytt fjerde ledd tredje punktum er det foreslått at aksjeloven §§ 13-14 og 13-15 skal gis tilsvarende anvendelse ved sammenslåing av studentsamskipnader.

Aksjeloven § 13-14 inneholder bestemmelser om kunngjøring og kreditorvarsling av grunnlag for fusjonsbeslutning. Aksjeloven § 13-15 inneholder bestemmelser om behandlingen av kreditorinnsigelser. De nevnte bestemmelsene er imidlertid kun deler av et komplett regelsett som til sammen regulerer blant annet registreringsmessige forhold. I denne sammenheng viser vi i første rekke til aksjeloven § 13-13, om melding av fusjonsbeslutning, og aksjeloven § 13-16, om melding om ikraftttredelse av fusjonen. Vi vil for så vidt også vise til tilsvarende regler om sammenslåing for andre organisasjonsformer, se for eksempel samvirkeloven §§ 113, 114 og 116, boligbyggelagsloven §§ 9-8, 9-9 og 9-

11, samt stiftelsesloven § 53 tredje, fjerde og sjette ledd.

På bakgrunn av ovenstående er det grunn til å hevde at de fleste andre regelsett som hjemler sammenslåing/fusjon som grunnlag for kontinuitet følger en ordning i flere trinn, slik:

Beslutning meldes til, og kontrolleres av, Foretaksregisteret. Dersom meldingen finnes i orden, registreres den. Meldingen og registreringen danner det nødvendige grunnlag for kunngjøring og kreditorvarsling. Når kreditorfristen er ute, og forholdet til kreditorene er avklart, sendes melding om ikraftttredelse til Foretaksregisteret. Dersom meldingen finnes i orden registreres ikraftttreden av sammenslåingen. Registrering av gjennomføring danner skjæringstidspunkt for virkningene av sammenslåingen.

Denne ordningen sikrer på en god og effektiv måte både lovmessighet, publisitet og notoritet rundt sammenslåingen. Etter vår oppfatning bør en tilstrebe at også de nye sammenslåingsreglene i lov om studentsamskipnader, på samme måte som for øvrige organisasjonsformer, sørger for ivaretagelse av disse hensynene. Det er også av betydning at det rent generelt bør være slik at regler som i prinsippet regulerer samme forhold, og gir de samme rettigheter (kontinuitet, i motsetning til diskontinuitet), så langt det er mulig har samme innhold.

I tilknytning til ovenfor nevnte forhold finner vi dessuten en viss inkonsekvens i forslagets behandling av sammenslåing der begge parter er studentsamskipnader og sammenslåing der en av partene er en studentboligstiftelse. Ved sammenslåing av to studentsamskipnader er det som nevnt kun henvist til kreditorvarslingsregler og regler om behandling av kreditorinnsigelser. Ved sammenslåing der en av partene er en studentboligstiftelse er i merknadene presisert at hele stiftelseslovens kapittel 6 komme til anvendelse. En slik sammenslåing vil således følge den ovenfor nevnte modell, der vedtak meldes, godkjennes og kunngjøres, før ikraftttredelse etter utløp av kreditorfrist danner et klart skjæringstidspunkt for virkningene av transaksjonen.

Brønnøysundregistrene kan ikke se hvilke sammenslutningsrettslige forhold som skulle tilsi at det ved sammenslåing av studentsamskipnader er grunn til å fravike det som synes å være en gjennomgående ordning i øvrige, tilsvarende regelverk.

For det tredje stiller Brønnøysundregistrene spørsmål ved forslagets regulering av forholdet mellom lov om

studentsamskipnader, herunder henvisningen til aksjelovens regler, og stiftelsesloven.

Slik forslaget nå er utformet kan det oppstå uklarheter i forholdet mellom de to regelsettene. Ved sammenslåing av en studentboligstiftelse og en studentsamskipnad antar vi at en for stiftelsens vedkommende må følge stiftelsesloven fullt ut. Dette innebærer blant annet at stiftelsens beslutning om sammenslåing skal godkjennes av Stiftelsestilsynet, kunngjøres av Stiftelsestilsynet, før vilkår for ikrafttredelse kontrolleres og registreres i Stiftelsesregisteret etter utløpet av kreditorfristen. Slik ordlyden i forslaget nå er, kan det se ut til at det for studentsamskipnadens vedkommende også skal foretas kunngjøring, jf. henvisningen til aksjeloven § 13-14. Dette forslaget vil innebære enkelte praktiske utfordringer i forholdet mellom Stiftelsestilsynet og Brønnøysundregistrene. Dette vil i enda større grad være tilfelle dersom departementet skulle komme til at det også for studentsamskipnadene skal inngis meldinger og foretas registrering av de forskjellige trinn i transaksjonen, slik vi har tatt til orde for ovenfor.

For det fjerde ønsker Brønnøysundregistrene å gjøre oppmerksom på at formuleringen som er inntatt i forslag til ny § 2 fjerde ledd annet punktum kan synes å virke noe begrensende på kontinuitetsvirkningene av transaksjonen. Den nevnte formuleringen har følgende ordlyd: "Sammenslåing mellom studentsamskipnader eller innlemming av en studentsamskipnad i en annen studentsamskipnad gjennomføres med kontinuitet i rettighets- og forpliktelsesposisjoner i forbindelse med skifte av eier på eiendom og bygg."

Slik vi oppfatter forslaget er hensikten å gi sammenslutningsrettlige regler som gir tilstrekkelig hjemmel for å fastslå at sammenslåingen skjer med kontinuitet, for blant annet å oppnå at overføring av fast eiendom kan foretas uten dokumentavgift, jf. høringsnotatets punkt 1.3, fjerde avsnitt. Slik vi oppfatter det burde formuleringen i forslagets første punktum, om overdragelse av eiendeler, rettigheter og forpliktelser sin helhet, være tilstrekkelig sammenslutningsrettslig regulering til at tilfellene kommer inn under unntak som omfattes av det nevnte rundskriv nr. 12/2009 S. Dette innebærer at formuleringen i forslagets annet punktum kan leses slik at kontinuiteten kun gjelder overdragelse av eiendom og bygg. Vi legger da til grunn at det må anses hensiktsmessig å søke å oppnå full kontinuitet også på andre områder, f. eks regnskapsmessig kontinuitet. For ordens skyld peker vi også på at eventuelt unntak fra omregistreringsavgift for kjøretøyer sannsynligvis fordrer stortingsvedtak, jf. Stortingsvedtak om

særlavgifter til statskassen, se
<http://www.lovdatab.no/for/sf/sv/xd-20091127-1499.html#map007>

Etter å ha sett hen til tilsvarende regelsett for andre organisasjonsformer er det, etter Brønnøysundregistrenes oppfatning, grunn til å vurdere en noe annen og mer detaljert inngående regulering av de sammenslutningsrettslige forhold som er nevnt ovenfor. For eksempel mer i retning av nedenstående alternative utkast:

§ 2 nytt fjerde, femte og sjette ledd:

(4) Vedtak om sammenslåing av studentsamskipnader kan gå ut på at to eller flere studentsamskipnader slås sammen til en ny stiftelse eller at en eller flere eksisterende studentsamskipnader innlemmes i en annen eksisterende studentsamskipnad. Vedtak om sammenslåing kan også gå ut på at en studentboligstiftelse skal innlemmes i en eksisterende studentsamskipnad.

Vedtak om sammenslåing medfører at den overdragende studentsamskipnadens eller boligstiftelsens eiendeler, rettigheter og forpliktelser overdras som helhet, til den overtakende studentsamskipnad. Sammenslåing av studentsamskipnader og sammenslåing av studentsamskipnad og studentboligstiftelse gjennomføres med full kontinuitet.

Ved gjennomføring av vedtaket gjelder aksjeloven §§ 13-13, 13-14, 13-15 og 13-16 tilsvarende så langt de passer. Når en studentboligstiftelse innlemmes i en studentsamskipnad gjelder reglene i stiftelsesloven kapittel 6 for behandlingen i stiftelsen, men likevel slik at melding av beslutning, kreditorvarsling og ikraftttredelse skal følge aksjelovens bestemmelser. Stiftelsestilsynets godkjenning av omdanningsvedtak i henhold til stiftelsesloven § 51 skal følge som vedlegg ved melding av beslutning til Foretaksregisteret.

Etter vår oppfatning vil en bestemmelse av et slikt innhold og omfang være nødvendig og tilstrekkelig til å ivareta de hensyn og problemstillinger som er tatt opp i denne uttalelsen.

Med hilsen
BRØNNØYSUNDREGISTRENE

Erik Fossum
direktør

Håkon Olderbakk
avdelingsdirektør

Saksbehandler: Ronny Bertelsen, tlf. 75 00 78 66

<mailto:firmapost@brreg.no>

<http://www.brreg.no/>

Kopi: Nærings- og handelsdepartementet

Postboks 8014 Dep

0030 Oslo

e-post: postmottak@nhd.dep.no